

YRSA

SIC

ED

OR

Panenka

Přináší jenom zkázu a smrt...

Pátá kniha série se sympaticky ošuntělým detektivem Huldarem a dětskou psychologkou Freyjou začíná téměř hororově – malá Rósa si vezme domů odpudivou panenku vylovenou z moře. Druhý den ráno je panenka pryč a její matka leží v koupelně na zemi mrtvá...

O pět let později se detektiv Huldar nachází na lodi uprostřed rozbouřeného moře a s kolegy pátrá po lidských ostatcích na mořském dnu. Identifikace nalezených kostí a celý případ ale budou mnohem náročnější a spletitější, než se zdá, a policii navíc zamotá hlavu brutální vražda bezdomovce.

Freyja je Huldarovi opět nablízku – policie ji přizvala k případu sexuálního zneužívání nezletilých. A jak se postupně ukazuje, několik otevřených případů má společného jmenovatele. Ve všech se nějakým způsobem objevuje právě nezvěstná Rósa a zlověstně zírající panenka...

*„Další znamenité pokračování série Freyja & Huldar.
Prokreslené postavy a strhující, děsivá zápletka plná zvrátů
– nedokázala jsem to odložit!“*

– Shari Lapena, autorka bestsellerů

Jeden z nás a Nevítaný host

Yrsa Sigurðardóttir

P A N E N K A

V METAFOŘE DOSUD VYŠLO:

Poslední rituál
Mrazivé světlo
Žhavý hrob
Led v žilách
Ohnivý anděl
Plavba smrti
Pamatuji si vás všechny

SÉRIE FREYJA & HULDAR:

DNA
Černá díra
Katarze
Poprava

SÉRIE FREYJA & HULDAR

YRSA

SICOR

EDAR

OTR

Panenka

Přeložila Hana Sichingerová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

*Všechny postavy v této knize jsou fiktivní
a jakákoliv případná podobnost se skutečnými osobami,
žijícími či zemřelými, je zcela náhodná.*

Copyright © Yrsa Sigurðardóttir 2018

First published with the title *Brúðan* in 2018 by Veröld Publishing, Reykjavík

Published in English with the title *The Doll* in 2021 by Hodder & Stoughton, London

Published by agreement with Salomonsson Agency

English translation copyright © Victoria Cribb

Translation © Hana Sichingerová, 2021

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2022

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-613-2 (ePub)

ISBN 978-80-7625-612-5 (pdf)

ISBN 978-80-7625-080-2 (print)

Děkuji Maren Sofii Strømmeové a Tryggvimu
Jónssonovi za fotografii panenky vylovené
z mořského dna u Islandu. Snímek mi poskytl
inspiraci pro tento příběh.

Yrsa

Průvodce výslovností jmen hlavních postav:

Baldur – baltyr (baltür)

Berglind – berglind

Bergur – bergyr (bergür)

Bjarni – bjarní

Bragi – bra

Brynjólfur (Binni) – brinjoulvyr (brinjoulvür)

Dísa – dísa

Erla – ertla

Fjalar – fjalar

Freyja – freija

Fridrik Reynisson (Frikki) – fritrik rejnison (frikí)

Gudlaugur – gydleigyr (güdleigür)

Hafthór – haftór

Hjálmar – hjálmar

Huldar – hyltar (hültar)

Lína – lína

Rafn – rabn

Rósa – rósa

Saga – saga

Salvör – salvur

Thorgeir – forgeijr

Thröstur – frustour

Tristan – tristan

Týr – týr

Yngvi – ingví

Před pěti lety

1. KAPITOLA

Vítr se změnil a přivál na palubu malé rybářské lodi pach oleje z hlučného motoru. Díska se z toho smradu málem pozvracela. Přetáhla si přes nos rolák a raději vdechovala vlezlou vůni aviváže než jedovaté výpary. Ostatním to zřejmě nevadilo. Dísina jedenáctiletá dcera Rósa a majitel lodi Frikki se společně nakláněli přes zábradlí a soustředili se na vodu, do které se nořila síť. Díska stála u kormidelny a zády se tiskla k její uklidňující pevné stěně. Snažila se působit dojmem, že to nemá nic společného s mořskou nemocí nebo strachem z utonutí, ale bylo jí jasné, že Frikki ji prokoukl. Sice nic neřekl, ale neustále se ohlížel přes rameno a tvářil se ustaraně. Rósa si toho nevšímala. Byla ještě příliš malá na to, aby si nechala nějakými obavami zkalit dobrodružství, jaké se jí naskytne tak zřídka.

Díska také kdysi bývala bezstarostná, ale už hodně dávno v sobě tuhle mladickou lehkovážnost pohřbila. Místo aby si dnešek užívala – chuť soli na rtech, vítr ve vlasech –, dokázala myslet jen na ledové spáry moře.

Rozhodla se podobné nezdravé myšlenky potlačit. Osud pro ni a její dceru po tom, co se přihodilo, jistě nechystal vodní hrob. Byla by to příliš velká náhoda. Raději se zkusila soustředit na své okolí. Když pohlédla

k obzoru, viděla jen šedou hladinu oceánu téměř splývající se zataženou oblohou. Zvedla zrak výš a pozorovala racky, kteří trpělivě kroužili kolem lodi od chvíle, kdy opustili přístaviště, a nenechali se odradit ani skromným úlovkem. Zatím vytáhli jen dva hranáče a hrstku malých rybek. Začali chytat na vlasec, ale zamotal se do nějaké překážky pod vodou. Frikki se ho několikrát marně pokusil uvolnit a nakonec se smířil s tím, že ho přeřízne. Navrhl Róse, že zkusí síť, ale změna zatím nepřinesla žádný výsledek.

Možná za jejich neúspěch mohla Dísa, protože prosila Frikkiho, aby se příliš nevzdaloval od břehu. Kdyby se loď potopila, s dcerou by pravděpodobně nepřežily ani tady, přesto si namlouvala, že by dokázaly doplatit na pevninu, Rósa s pomocí záchranné vesty a ona díky mnoha letům výuky plavání ve škole. Jediná záchranná vesta na palubě měla lepší časy dávno za sebou; byla to špinavá, těžkopádná věc, která působila dojmem, že spíš klesne ke dnu, než poplave. Ale takhle nesměla přemýšlet. Kdyby se přestala ovládat, mohla by propadnout panice a ječet na Frikkiho, aby se vrátil.

Dísa se otočila k pobřeží a s hrůzou zjistila, že jsou mnohem dál, než si myslela. Město bylo tak daleko, že téměř splynulo s obzorem; menší budovy se nedaly rozeznat vůbec a ty výškové vypadaly jako chatky. Nedávala pozor, a protože nic nenamítala, Frikki nejspíš usoudil, že bude v pořádku, když se vydá dál za lepším úlovkem. Nebo loď unášel proud? Nepřekvapilo by ji to.

„Mami! V síti něco je!“ Rósa se ohlédla a obličej jí zářil vzrušením. Šedá vlněná čepice, která zakrývala její neposlušné vlasy, měla stejnou barvu jako zádumčivá obloha a vytvářela na okamžik optický klam, že nemá

temeno. Nohy v těsných džínách čouhaly zpod špinavé, nadměrně veliké záchranné vesty jako komické hůlky a paže v naducaných rukávech bundy oproti nim působily naprosto nesouměrně. Ale Rósa se jako pravá rybářka svým vzhledem vůbec nezaobírala. „Třeba je to losos!“

Dísa úsměv opětovala, protože nechtěla dceři kazit radost. Rósa se o výletu dozvěděla poprvé před několika dny a od té chvíle bylo její líčení toho, co by mohli ulovit, stále fantasknější. Začalo to jednou treskou a skončilo obřím humřím hostinou pro mámu, prarodiče a všechny kamarády ze školy. A samozřejmě také pro Frikkiho – kapitána nešlo vynechat, přestože ho Rósa skoro neznala. Její dceři vždy velmi záleželo na tom, aby se zachovala správně. Od malička měla laskavou povahu a dobré srdce. Byla tak milá – přesto se Dísa bála, co z ní vyroste. Dělat si starosti, to uměla jako nikdo jiný. Podle jejího názoru si bezcitný svět lidí jako Rósa nevážil. Chyběla jí odvaha, dravost a ambice – právě ty vlastnosti, bez nichž se v dnešní době člověk neprosadí. Dísa se bála, že život její dceru sežvýká a úplně poničenou vyplivne. A mohla za to situace, ve které se ocitly: dcera neměla otce, který by jí zvedl sebevědomí a poskytl jí to, co Dísa nemohla.

Právě proto Dísa přijala Frikkiho nabídku, že je vezme rybařit na lodi, kterou vlastnil společně s bratrem, otcem a strýcem. Kvůli Róse potlačila strach z výletu. Říkala si, že taková zkušenost dceru trochu zocelí, a kdyby ne, aspoň se dostane na čerstvý vzduch. Zatímco všichni ostatní lamentovali, že děti v současnosti málo čtou, Rósa měla nos neustále zabořený v knihách. Jistě, číst je dobré, dokonce nezbytné, ale život se neodehrává jen

na stránkách knih. Dísa věřila, že děti potřebují prožívat věci na vlastní kůži. Nechtěla, aby její dcera dopadla jako ona: neustále vystrašená z něčeho, nad čím ostatní jen pokrčí rameny.

Frikki se ohlédl a usmál se. Na rozdíl od Rósy neměl čepici a kudrnaté vlasy mu poletovaly ve větru. Slušelo mu to. Stejně jako to, že je pod širým nebem a řídí loď. Tady se choval mnohem přirozeněji než ve vládním úřadě, kde oba pracovali: Dísa měla na starosti registraci vozidel a Frikki zase evidenci rybářů. Ani jedno nebylo nijak zvlášť vzrušující nebo uspokojivé, ale Díse jako svobodné matce vyhovovala pracovní doba. Nicméně nikdy nezjistila, proč si tohle zaměstnání vybral Frikki. Když na něho narazila v jídelně, nesálala z něho žádná velká spokojenost. V kanceláři byl roztržitý, nespolečenský nešika, zatímco na moři se choval přirozeně a s lehkostí a jistotou. Byl dobře naladěný a vypadal mužně. Možná proto ji pozval na loď – a když namítla, že nesežene hlídání, navrhl jí, aby vzala i Rósu. Musel vědět, že na palubě zapůsobí lépe než v kavárně mezi otlučenými hrnkami a rozviklanými stoly. A nešlo přehlédnout, že se o ni zajímá.

„Půjdeš se kouknout, mami?“ Rósa kývla na matku.

„Určitě,“ přisvědčila Dísa s předstíraným nadšením a v duchu se připravovala na další zklamání. Bála se, že Rósa po ní bude chtít, aby uvařila podměrečný potěr, který už ležel ve staré oprýskané vaně na ryby. Odstrčila se od kormidelny a nejistým krokem zamířila k dceři, chytila se zábradlí a upřela pohled na modrý provaz mizející v hlubinách. Neklidné moře s vydáním kořisti nijak nespěchalo a Frikki, který lano vytahoval, musel zdvojnásobit své úsilí.

Sít se konečně vynořila nad hladinu a Frikki ji s žuchnutím vytáhl na palubu. Nebyla tak splasklá jako minule. Dole na dně se rýsovala úctyhodná boule, ale nemrskala se jako malé rybky předtím, a Dísu napadlo, že možná vylovili balvan, pokud je něco takového možné. Jenže když se do sítě podívala pozorněji, zalapala po dechu. Přisahala by, že rozeznala drobnou ruku, podobnou dětské. Rychle k sobě přitáhla Rósu dřív, než se stačila sehnout a spatřit to na vlastní oči.

„Proboha, Frikki, co to je?“ Dísa před výletem nedokázala usnout, protože ji mučily různé hrůzné představy: že se utopí, že se jí racek vykálí na hlavu, že dostane mořskou nemoc, že přijde o prst v navijáku, že ji zachytí lodní šroub, že je převrhne velryba nebo skončí rozdrčená mezi lodí a molem..., ale že by v síti našli dítě, ji nenapadlo ani v těch nejčernějších snech.

Frikkiho nechápatý zamračený výraz její znepokojení nijak nezmírnil. Pevně k sobě tiskla Rósu, která mermocí chtěla zjistit, co to je. Bylo marné jí v tom bránit: na palubě bylo tak málo místa, že se tomu nedalo vyhnout.

Frikki si dřepel vedle sítě. Tvářil se klidně, ale Díse se zdálo, že se mu třesou prsty, když natáhl ruku k předmětu čouhajícímu ze sítě. Ušklíbla se odporem a současně napínala zrak, rozpolcená mezi dvěma protichůdnými nutkáními: dívat se, nebo odvrátit pohled. Frikki vzhlédl a usmál se. Viditelně se mu ulevilo. „Je to panenka.“ Vstal a začal vysypávat obsah sítě.

Dísa pustila Rósu, která se vrhla k Frikkimu. Napjatě sledovala úlovek, který se vyvalil na palubu: dvě malé rybičky, chomáč chaluh a nakonec panenka.

„Fuj!“ ušklíbla se Dísa. „To je hnus!“ Popošla tři kroky a postavila se vedle své dcery a Frikkiho. Všichni tři si

mlčky prohlíželi mimořádný úlovek. Nepochybně se jednalo o panenku na hraní; takovou, která má vypadat jako miminko. Nožičky trčely z růžového trupu do věčka, jako by seděla. Jedna ručička byla předpažená, druhá spuštěná podél boku. Plastové rty měla mírně pootvorené, obličej věčně strnulý v tázavém výrazu. Stejná jako miliony jiných panenek. Ale jinak se od čehokoliv, co se dá najít v hračkářství, lišila úplně ve všem.

V moři už určitě ležela dlouho. Byla pokrytá vilejší, bílými červy a jinými organismy, které Dísa neznala. Kolem krku měla jemný řetízek, ale přes vrstvu mušlí a dalších mořských tvorů, pokrývající panence hrud jako brnění, nebylo vidět, co na něm visí. Místo jednoho oka zel jen prázdný otvor a druhé na ně skelně zíralo zpod víčka, které se zřejmě zaklaplo, když se panenka naklonila. Většina řas na něm chyběla. Panenka přišla i o část vlasů, po nichž zůstaly na hlavičce úhledné řady dírek. Zbývající vlasy tvořily tmavou změť. Nebylo na ní nic roztomilého ani hezkého.

„Čí je?“ První prolomila ticho Rósa.

„Teď už ničí.“ Frikki nemohl odtrhnout pohled od ohavného předmětu u svých nohou. „Kdysi dávno možná patřila nějaké holčičce.“

„Co dělá v moři?“ Rósa byla ještě tak malá, že věřila, že dospělí znají odpověď na všechno. Brzy se dočká rozčarování.

„Možná patřila nějaké holčičce, která byla na lodi a upustila ji z paluby. Nebo jí upadla na molu a proud ji zanesl až sem. Vlasec ji zřejmě vyprostil z mořského dna a potom ji zachytila síť.“ Dísa si v duchu říkala, že se Frikki své úlohy zhostil moc dobře. Vůbec nemusela zasahovat.

„Chudák holčička.“ Rósa se tvářila smutně a soucitně. „A chudák panenka.“

Frikki se sehnul a na okamžik se zdálo, že si chce ruku obalit rukávem, než se panenky dotkne. Ale rozmyslel si to, bezpochyby nechtěl vypadat jako padavka. Když panenku zvedl, ze spojů kyčelních kloubů se vyřinuly proudy mořské vody. „Asi bychom ji měli hodit zpátky.“

„Ne!“ protestovala Rósa. „Chci si ji nechat.“

Dísa se znovu ušklíbla. „Vždyť je nechutná, Róso. Koukni, jakým hnusem je porostlá. Něco z toho asi ještě žije.“

Jenže Rósa se teď, když rybářská výprava konečně přinesla výsledek, projevila nezvykle tvrdohlavě. „Stejně ji chci.“

Frikkiho přepadly rozpaky a probudila se v něm jeho obvyklá osobnost úředníka. Těkal pohledem z Rósy na Dísu a lámal si hlavu nad nějakým kompromisem. Když ho konečně napadl, za moc nestál. „Mohl bych ji dát do tašky?“ Vyznělo to jako otázka.

Než Dísa stačila jeho nabídku odmítnout, Rósa ji předběhla: „Dobře, schovej ji do tašky. Až se vrátíme domů, tak si ji umyju.“ S úsměvem plným naděje pohlédla na matku. „Možná se nám podaří najít tu holčičku, které patřila.“

Soudě podle ekosystému, který se na panence zabydlel, musela ležet na dně moře dlouhá léta. „Jsem si jistá, že ta holčička už hračkám odrostla,“ namítla Dísa. „Nejspíš ji už úplně pustila z hlavy.“

„Nebo odrostl, třeba patřila klukovi. Nemůžeš vědět, že to byla holka.“ Nebylo to poprvé, kdy se Rósa projevila liberálněji a moderněji než její matka. „A určitě je ten, kdo ji ztratil, pořád ještě smutný, že o ni přišel. Já bych byla. I kdyby mi bylo sto.“

Dísa o tom ani na chvíli nepochybovala. Rósa nebyla jediné dítě, které o svých hračkách smýšlelo, jako by byly živé. Sama Dísa měla ve sklepech svých rodičů stále několik krabic s plyšovými medvídky a panenkami, které neměla to srdce vyhodit.

Matka s dcerou se dohadovaly a Frikki rozpačitě přihlížel. Nakonec Rósa dosáhla svého a panenku si směla nechat. Frikkiho úleva byla téměř hmatatelná. Zatleskal a navrhl, aby se pustili do pikniku.

Usadili se k přinesenému obědu, jenže se ukázalo, že nikdo z nich nemá chuť na Dísiny placičky ani na levný piškotový koláč ze supermarketu. Přestože byla panenka schovaná v tašce, nemohli zapomenout na její děsivý vzhled a to úplně stačilo, aby je přešla chuť. Dokonce i rackové zmizeli.

Když Frikki prohlásil, že by pro dnešek mohli skončit, dcera ani matka nic nenamítaly, a tak loď otočil a zamířil ke břehu.

Nakonec Rósin zájem o panenku vydržel jen do chvíle, než ji vyndala z tašky – na matčino naléhání v gumových rukavicích –, odložila do vany a rychle na ni zapomněla. Její nadšení nestačilo ani na to, aby ji očistila a odrhla z ní vilejší. A tak tam panenka seděla a svým jediným okem civěla na Dísu, když se šla vyčurat a když si čistila zuby před spaním. Místo toho, aby Dísa tu ohavnost strčila zpátky do igelitky, vyfotila ji a zveřejnila na Facebooku.

Nestávalo se často, že by se mohla pochlubit něčím tak zajímavým.

V notebooku stále ještě cinkala upozornění na nové komentáře a lajky, když ho odložila na stůl a šla si lehnout, aniž by se obtěžovala zaklapnout víko.

* * *

Dísa se s trhnutím probudila. Otupěle se posadila a uvědomila si, že ji vyrušil nezvyklý zvuk, hlasitá rána, která se naprosto vymykala tichu, které v noci v jejich domě panovalo. Rozespale odhrnula příkrývku a vstala, aby zjistila, co se děje.

Když se jí v hlavě trochu vyjasnilo, vzpomněla si na prázdné plechovky, které rozestavila na parapet v malé, málo používané jídelně. Její okno směřovalo do zahrady za domem. Předměstí Reykjavíku v nedávné době postihla série vloupání a Dísu napadlo, že právě tudy by se zloději nejspíš pokusili vniknout dovnitř. Hluk padajících plechovek je měl odradit – a poslat do jiného domu.

Pokud se dalo věřit zprávám, vloupání už pominula, ale Dísa tam plechovky nechala, jen přestala pravidelně kontrolovat, jestli je okno zavřené. Bylo otevřené, když šla spát? Nemohla si vzpomenout a její podezření, že hluk způsobily plechovky, ještě zesílilo. Co jiného by to mohlo být? Zastavila se ve dveřích ložnice a snažila se přijít na nějaké méně znepokojivé vysvětlení než lupiče. *Dovnitř vlezla kočka. U sousedů v patře nad ní spadla na zem skleněná váza. V ulici před domem nabouralo auto. Do okenní tabule narazil velký pták. Televize se sama od sebe zapnula. Vypuklo mírné zemětřesení.* Existovala celá řada neškodných možností.

Dísa se trochu uvolnila a přitom si uvědomila, že se jí zoufale chce na záchod.

Rozhodla se problém na chvíli odsunout a nejprve si odskočit, aby ulevila močovému měchýři. Nijak ji netěšilo, že bude muset obejít byt, protože byla přesvědčená, že kdyby natrefila na kočku, dostala by infarkt. Přesto si uvědomila, že je vzhledem k okolnostem podivně